

دوتا ۲۷۶	تعلیم / ۷۲
	مثلهای عیسی مسیح : دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند
T = معلم ۱	S = معلم ۲

(T) به برنامه " دوره شاگردسازی از رادیو " خوش آمدید. در این مجموعه درس‌ها، فرصت خواهید یافت تا مثل‌های عیسی مسیح را درک نموده، آنها را تعلیم دهید. با استفاده از " راهنمای تفسیر مثل‌ها"، دو معلم، مثل "دانه‌ای را که در نهان رشد می‌کند" را در مرقس ۴: ۲۶-۲۹ بررسی خواهند نمود. این مثلی است در مورد "رشد در ملکوت خدا". درحالی‌که به این برنامه گوش می‌دهید، در دفترتان یادداشت بردارید یا برنامه را ضبط کنید.

مثل، داستان یا توضیحی است مبتنی بر امور واقعی زندگی به منظور تعلیم حقیقتی روحانی. مرقس ۴: ۲۶-۲۹ را به تنهایی، یا هر یک به نوبت آیه به آیه بخوانید.

(S) مرقس ۴: ۲۶-۲۹ می‌فرماید: "همچنین ملکوت خدا مانند کسی است که تخم بر زمین بیفشاند، و شب و روز بخوابد و برخیزد و تخم بروید و نمو کند. چگونه؟ او نداند. زیرا که زمین به ذات خود ثمر می‌آورد، اول علف، بعد خوشه، پس از آن دانه کامل در خوشه. و چون ثمر رسید، فوراً داس را بکار می‌برد زیرا که وقت حصاد رسیده است."

(T) نکته اول. درک داستان طبیعی مثل

مثلاً با زبانی مجازی بیان شده‌اند تا مفهومی روحانی را تشریح کنند. از این رو نخست به بررسی واژگان و پیشینه فرهنگی و تاریخی داستان می‌پردازیم.

چه عناصری در داستان مطابق واقعیات زندگی روزمره‌اند؟

(S) "رشد گیاه، يك راز است". در عرصه طبیعت، "فرایند رشد" همیشه به منزله يك راز می‌باشد. هیچکس بدرستی نمی‌تواند برای علت و چگونگی فرایند رشد، چه در مورد گیاهان و چه درختان، یا جانوران یا انسانها، توضیحی ارائه دهد. کشاورزی که در مزرعه‌اش تخم می‌پراکند، بخوبی آگاه است که او خود نمی‌تواند سبب رشد تخمها شود. او هیچگونه تسلطی بر جوانه زدن، سبز شدن، نمو، شکل‌گیری ثمر و ثمردهی ندارد. روزها و شبهای بسیاری سپری می‌شوند بدون آنکه کشاورز کاری در مورد گیاه صورت دهد. با وجود این، فرایند رشد جریان دارد. اما او نمی‌داند چگونه. کشاورز تنها می‌تواند از این بابت مطمئن باشد که تخمها رشد خواهند کرد و اینکه باید تا هنگام فرا رسیدن وقت حصاد، با صبر انتظار بکشد. مطمئناً کشاورز می‌تواند روی تخمها را با خاک بپوشاند، علفهای هرز را وجین کند، خاک را نرم کند، به خاک کود اضافه کند و حتی شاید به گیاه آب بدهد. هر چند همه این کارها اهمیت دارند، اما اینها عامل رشد گیاه نیستند.

(T) "تخم هر گیاه معجزه‌ای است بالقوه." تخم درون خاک، بدون هیچ دلیل قابل رؤیتی، و خارج از هر نوع عامل انسانی، جوانه می‌زند، سبز می‌شود، به شکل علف قد می‌کشد، خوشه می‌دهد و بالاخره دانه‌های کامل در خوشه می‌رویند. گویی خداوند راز و رمز چگونگی رشد را به آن تخم کوچک سپرده است که تخم دقیقاً می‌داند چه کند، و کی و چگونه کارش را انجام دهد. خدا به آن تخم کوچک نیرویی بالقوه یا توانایی عظیم ارزانی کرده است.

(S) "مراحل رشد". انتقال از يك مرحله رشد به مرحله دیگر آنقدر تدریجی است که غیرقابل محسوس می‌باشد. کشاورز نمی‌تواند لحظه دقیق رویش علف قدکشیده را بصورت خوشه، یا شکل گرفتن ردیفهای دانه‌های کامل را در درون خوشه مشخص کند. اما تحت شرایط عادی، رشد، فرایندی است که نمی‌توان مانعش شد. هیچ چیز نمی‌تواند مانع فرایند رشد شود.

(T) "وقت حصاد، بر موفقیت و پیروزی دلالت می‌کند." آیه ۲۹ عملاً چنین چیزی می‌گوید: "هرگاه ثمر یا محصول اجازه دهد، کشاورز فوراً داس بر آن می‌گذارد، زیرا وقت حصاد رسیده است." کلمه "فوراً" که در توصیف زمان وقت حصاد آمده، بسیار چشمگیر است. "فوراً"، یعنی زمان رسیدن محصول و زمانی که کشاورز بدون فوت وقت محصول را برداشت می‌کند.

(S) نکته دوم. بررسی چارچوب آبی و تعیین عناصر مثل

چارچوب شامل "زمینه" مثل و "توضیح یا کاربرد" آن می‌شود. زمینه مثل ممکن است بیانگر این نکته باشد که مثل به چه مناسبتی گفته شده یا اینکه شرایط به هنگام گفته شدن آن به چه صورت بوده است. زمینه معمولاً قبل از مثل یافت می‌شود و توضیح یا کاربرد، بعد از مثل. در مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند"، زمینه در مرقس ۴: ۱-۲۵ و آیات ۳۰-۳۴ وجود دارد. داستان در آیات ۲۶-۲۹. از آنجایی که توضیح یا کاربردی داده نشده است، پس تفسیر این مثل باید بر اساس خود داستان و چارچوب آن انجام بگیرد.

(T) از مرقس ۴: ۳۳-۳۴ چنین بر می‌آید که عیسی به‌هنگام تعریف کردن مثل "برزگر" در آیات ۳-۹، و مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" در ۲۶-۲۹، و مثل "دانه خردل" در آیات ۳۰-۳۲، روی سخنش با جماعت بود. مرقس ۴: ۳۳-۳۴

می‌فرماید: "و به مثل‌های بسیار مانند اینها بقدری که استطاعت شنیدن داشتند، کلام را بدیشان بیان می‌فرمود، و بدون مثل بدیشان سخنی نگفت. لیکن در خلوت، تمام معانی را برای شاگردان خود شرح می‌نمود."

(S) نکته سوم. تعیین جزئیات مربوط و نامربوط در مثل

قصد عیسی این نبود که تمامی جزئیات مثل‌هایش دارای مفهوم روحانی باشند. جزئیات مربوط یا اصلی در داستان مثل آن دسته از جزئیات هستند که درس اصلی مثل را استحکام می‌بخشند. بنابراین، نباید برای هر یک از جزئیات مثل، معنای روحانی مستقلی قائل شویم. کدامیک از جزئیات این مثل واقعاً اصلی یا مربوط می‌باشند؟

(T) یک. "مرد یا کشاورز". برخی مسیحیان معتقدند که در مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" مرد یا کشاورز، نماینده شخص عیسی مسیح است، زیرا در مثل "کرکاسها در میان گندم"، مسیح "برزرگر" است. اما این بدان معنا خواهد بود که عیسی مسیح از چگونگی جوانه زدن، رشد کردن و ثمردهی تخم بی‌اطلاع است. این امر، اندیشه‌ای را وارد مثل می‌سازد که با پیام اصلی آن بیگانه است. بنابراین، در این مثل، مرد یا کشاورز نکته اصلی یا مربوط در مثل محسوب نمی‌شود.

(S) دو. "تخمی که بر زمین پراکنده شد". عیسی توضیحی برای این نکته ارائه نداده است، اما این باید به ملکوت خدا مربوط باشد، یعنی سلطنت مقتدرانه خدا بر انسانها. این همچنین می‌تواند اشاره‌ای باشد به کلام خدا که در دل انسانها کاشته شده است، چنانکه در مرقس ۴: ۱۴ می‌بینیم که اینچنین است. شاید هم این اشاره‌ای باشد به کار حاکمانه خدا در عمل نجات، و تمامی اثرات آن: یعنی خدا از درون و همراه با فیض و حاکمیت مطلق، در قلب افراد عمل می‌کند، و از بیرون، کار خود را در هر شهر و هر ملت عملی می‌سازد، و این کار بنا بر تعلیم یوحنا ۸: ۱۶ و متی ۲۴: ۱۴ از طریق روح القدس و اعلام پیام انجیل انجام می‌پذیرد.

(T) سه. "مراحل انتقالی شکل‌گیری گیاه". مراحل انتقال رشد محسوس نیست. عیسی توضیحی برای مراحل گوناگون رشد گیاه، از قبیل شکل‌گیری جوانه، ساقه، خوشه، و دانه‌های کامل در خوشه ارائه نمی‌دهد، یا کاربردی برای آن در نظر نمی‌گیرد. این مراحل، بر مفهوم نیروی بالقوه‌ای تأکید می‌کند که برای طی کردن مراحل رشد، و تا هنگام رسیدن محصول و فرارسیدن زمان حصاد، در تخم وجود دارد. بنابراین، نباید برای مراحل انتقالی شکل‌گیری گیاه، معنای مستقلی قائل شد. این نکات بیانگر مراحل مشخص و قابل‌شناسایی رشد روحانی افراد یا مراحل بشارت در سطح جهان نمی‌باشند.

(S) چهار. "حصاد". مانند مثل "کرکاسها در میان گندم"، در اینجا "حصاد" یادآور "داوری نهایی" در زمان بازگشت عیسی مسیح است. با وجود این، عیسی در مورد این نکته توضیحی نمی‌دهد یا کاربردی برای آن ارائه نمی‌کند. این نکته تنها این واقعیت را تقویت می‌بخشد که به هیچوجه نمی‌توان بر عمل حاکمانه و مقاومت‌ناپذیر خدا که از طریق کلام خود در قلب و زندگی مسیحیان عمل می‌کند، خللی وارد آورد. این کار قطعاً به موفقیت خواهد انجامید و ثمر خواهد داد.

(T) نکته چهارم. تشخیص پیام اصلی مثل

پیام اصلی مثل را می‌توان یا در توضیح یا کاربرد مثل یافت. یا از خود داستان. از روشی که خود عیسی برای توضیح یا کاربرد مثل به کار برد، می‌توانیم پی ببریم که مثل را چگونه باید تفسیر کنیم. هر مثل معمولاً فقط یک داستان اصلی یا یک نکته اصلی دارد. بنابراین، نباید در پی این باشیم که یک حقیقت روحانی از هر یک از جزئیات مثل بیابیم، بلکه باید به دنبال درس اصلی مثل باشیم.

مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" در مرقس ۴: ۲۶-۲۹ درباره چگونگی "رشد ملکوت خدا" تعلیم می‌دهد. پیام اصلی این مثل آن است که "این نه انسان، بلکه خدا است که به تنهایی و با تسلط مطلق، باعث و بانی رشد روحانی است، و این یعنی برقراری و پیشروی سلطنت او در قلب و زندگی و در قلمرو انسانها بر سطح زمین." به‌خاطر اراده حاکم خدا است که بذر روحانی، یعنی پیام انجیل یا کلام خدا که در کتاب مقدس یافت می‌شود، تأثیر نیرومند خود را بر قلب مردم، و در نتیجه، بطور کلی بر جامعه، برجای می‌گذارد. این واقعیت، تا فرا رسیدن وقت حصاد، مایه تسلی و تشویق برای انتظار توأم با صبر می‌باشد، زیرا فرارسیدن آن زمان، با پیروزی تمام همراه خواهد بود. نقشه خدا در مورد ملکوت خودش باید اجرا شود و بطور قطع چنین نیز خواهد شد. ظهور ملکوت خدا امری است مقاومت‌ناپذیر. همچنانکه تخم بر اساس قواعد ذاتی و خدادادی، و حتی به‌دور از چشم کشاورز، می‌روید، به همان ترتیب عمل خدا در ملکوت خدا براساس اراده خدا است که رشد می‌کند.

"معترف بودن به حاکمیت خدا" یکی از ویژگیهای اساسی ملکوت خدا است. انسانهای متعلق به ملکوت خدا برای نجات و رشد روحانی در تمام ابعاد آن، معترف می‌باشند که بطور کامل به خدا متکی می‌باشند.

(S) نکته پنجم. مقایسه مثل با قسمت‌های مشابه و متضاد در کتاب مقدس

بعضی از مثلها مشابه یکدیگرند و قابل مقایسه می‌باشند. اما حقیقت موجود در تمام مثلها با حقیقتی که در سایر قسمت‌های کتاب مقدس تعلیم داده شده، یا دارای تشابه است یا تضاد. سعی کنید مهم‌ترین قسمت‌های قابل مقایسه را که ما را در تفسیر مثل یاری می‌دهند، بیابید. همیشه تفسیر مثل را با تعلیم مستقیم و واضح کتاب مقدس محک بزنید.

در اشعیا ۵۵: ۱۰-۱۱ مکتوب است: "چنانکه باران و برف از آسمان می‌بارد و به آنجا بر نمی‌گردد بلکه زمین را سیراب کرده، آن را بارور و برومند می‌سازد و برزگر را تخم و خورنده را نان می‌بخشد، همچنان کلام من که از دهانم صادر گردد خواهد بود. نزد من بی‌ثمر نخواهد برگشت بلکه آنچه را که خواستم بجا خواهد آورد و برای آنچه آن را فرستادم کامران خواهد گردید." کلام خدا در کتاب مقدس، آنچه را که منظور نظر خدا است بجا خواهد آورد و برای آنچه که او آن را فرستاده است، توفیق خواهد یافت. به همین ترتیب خدا مقصود خود را برای هر یک از فرزندانش عملی خواهد ساخت و هرگز عمل دست خویش را رها نخواهد کرد (مزمور ۱۳۸: ۸). تمامی مقاصد خدا به واقعیت تبدیل خواهند شد و هیچکس نخواهد توانست او را از انجام مقاصدش باز بدارد (اشعیا ۱۴: ۲۴ و ۲۷).

(T) می‌خواهم مقایسه‌ای بین مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" را با مثل "برزگر" انجام دهم. مثل "برزگر" بر "مسئولیت انسان" در قبال تخم، یعنی بر کلام خدا تأکید می‌کند. تخم نمی‌تواند سبز شود و نمو کند و ثمر بدهد مگر آنکه بر زمین نیکو بیفتد. این بدان معنا است که انجیل یا پیام عهد جدید، تنها هنگامی ثمر خواهد داد که قلب انسان واکنش مطلوبی نسبت به آن نشان بدهد. انسان همیشه مسؤول است تا واکنش مطلوبی از خود نسبت به کلام خدا نشان بدهد. در اعمال ۱۶: ۳۰-۳۱، زندانبان از پولس و سیلاس پرسید: "ای آقایان، مرا چه باید کرد تا نجات یابم؟ گفتند: به خداوند عیسی مسیح ایمان آور که تو و اهل خانوات نجات خواهید یافت." واعظ یا معلم کلام خدا، نه تنها باید کلام خدا را توضیح بدهد، بلکه باید همیشه از مخاطبان دعوت کند تا "واکنش مطلوبی نسبت به کلام خدا نشان بدهند".

با وجود این، تأکید اصلی خدا در مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند"، بر "حاکمیت الهی" در ارتباط با تخم یعنی کلام خدا است. تنها خدا رشد مادی را بطور کامل درک می‌کند و نه انسان، زیرا خدا باعث و بانی رشد مادی است. به همین ترتیب، تنها خداست و نه انسان، که بطور کامل می‌تواند رشد روحانی را درک کند، زیرا او بانی رشد روحانی نیز هست. این تنها خدا است که می‌تواند باعث برقراری و پیشرفت سلطنت خدا در قلب، و زندگی انسانها و در قلمرو انسانها شود. بخاطر اراده حاکم او است که بذر روحانی، یعنی کلام خدا، تأثیر نیرومند خود را بر قلب انسانها و در نتیجه، بطور کلی بر جامعه بر جای می‌گذارد.

(S) می‌خواهم مقایسه‌ای بین مثلهای "برزگر" و "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند"، با مثلهای "خمیرمایه" و "دانه خردل" انجام دهم. مثلهای "برزگر" و "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" بر آنچه که "ما" باید انجام دهیم تأکید می‌کند، و همینطور بر "آنچه" که "خدا" از طریق کلامش انجام می‌دهد. مثلهای "خمیرمایه" و "دانه خردل"، بر "نتایج فراوان رشد روحانی" تأکید می‌کنند، وقتی که در ملکوت پنهان خدا، انسان با خدا همکاری می‌کند. فیلیپیان ۲: ۱۲-۱۳ می‌فرماید: "پس... بکوشید تا با اعمالتان نشان دهید که نجات یافته اید. یعنی با اطاعت و احترام عمیق به خدا.... زیرا خدا خودش در وجود شما کار میکند تا بتوانید با میل و رغبت او را اطاعت نمایید و اعمالی را بجا آورید که مورد پسند اوست." بنابراین:

"هرگاه انسان نجات خود را به عمل آورد چنانکه در مثل "برزگر" تأکید می‌شود،

به دلیل آن است که خدا در درون او عمل می‌کند چنانکه مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" تأکید می‌کند،

و آنگاه نتیجه، رشد فراوان خواهد بود چنانکه مثل "خمیرمایه" و "دانه خردل" تأکید می‌کند.

مثل "خمیرمایه" بر "رشد درونی" تأکید می‌کند، که آن را سلطنت خدا بر قلب، زندگی و در قلمرو انسانها ایجاد می‌کند. مثل "دانه خردل" بر "رشد قابل رؤیت بیرونی" تأکید می‌کند، که آن را سلطنت خدا در قلب، زندگی و در قلمرو انسانها ایجاد می‌کند.

(T) نکته ششم. خلاصه تعالیم اصلی مثل

بیباید به نوبت، تعالیم یا پیامهای اصلی مثل را خلاصه کنیم.

"پیام اصلی" مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند" این است که "این نه انسان، بلکه تنها خدا است که با حاکمیت مطلق، باعث و بانی رشد روحانی است، و این یعنی برقراری و پیشرفت سلطنت خداوند بر قلب، زندگی و در قلمرو انسانهای روی زمین".

این مثل هشدار می‌دهد برای اشتیاق بیش از حد و اندازه بشری، آرمانگرایی انسانی و ناشکیبایی انسان در قبال کار خدا. انسانها می‌پرسند: "چرا خدا ملکوت خود را در این دنیای تاریک و در هم‌شکسته بطور کامل برقرار نمی‌کند؟" در نتیجه اغلب نومیدی، بدبینی، شک، از دست دادن قوه تلاش و پشتکار، بروز می‌کند. این مثل قصد دارد تا بدبینی ما را به خوشبینی و آرمانگرایی منطقی تبدیل کند: یعنی اینکه، هر جا تخمی بکاریم، بالاخره روزی حصادی هم وجود خواهد داشت. حتی اگر چیزهای بسیاری خارج از فهم ما وجود داشته باشد، اما نقشه و برنامه خدا نمی‌تواند شکست بخورد و چنین اتفاقی نیز نخواهد افتاد.

این مطلب، واقعیت الزام همکاری مسیحیان را با خدا نادیده نمی‌گیرد (اول قرنیتیان ۳: ۶-۹). اما مثل "دانه‌ای که در نهان رشد می‌کند"، بر عمل حاکم خدا در قلب و زندگی انسانها تأکید می‌کند. به همین دلیل خدا می‌فرماید: "بسوی من بازگشت کنید و با خیالی آسوده به من اعتماد کنید تا نجات یابید و قدرت کسب کنید" (اشعیا ۳۰: ۱۵).

(S) "رشد روحانی یک راز است". مرقس ۴: ۲۶-۲۷ در مورد سرّ یا راز فرایند رشد صحبت می‌کند. هیچکس قادر نیست تا توضیح کاملی درباره راز رشد مادی و روحانی ارائه دهد. در واقع، یوحنا ۱۵: ۵ می‌فرماید که انسان از خود هیچ نمی‌تواند بکند. بر اساس یوحنا ۳: ۳-۸، تنها بواسطه نیرویی که از سوی خدا صادر می‌شود، انسان قادر است تا با ایمان راستین به سوی خدا بازگشت کند. او نمی‌تواند بازگردد، مگر آنکه اول تولد تازه یافته باشد. تنها بخاطر اراده خدا است که بذر روحانی، یعنی

سخنان کتاب مقدس، می‌تواند با نیروی فزاینده و تأثیرگذار خود، بر قلب مردم، و در نتیجه بر همه حوزه‌های جامعه انسانی در جهان تأثیر بگذارد. بزرگترین کاری که از دست کشاورز بر می‌آید، آن است که تخم را با خاک بپوشاند، علفهای هرز را بچیند، خاک را نرم کند، به خاک کود اضافه کند، و آبراهی به سمت مزرعه بسازد. هرچند همه اینها مهم است، اما کشاورز نمی‌تواند باعث سبز شدن تخم، رشد و ثمردهی آن گردد. او باید این کار را بطور کامل به خدا واگذار کند و اعتماد کند که خدا هم کار خود را انجام خواهد داد. (اول قرن‌تینان ۳: ۵-۹).

(T) "کلام خدا دارای نیروی بالقوه است". مرقس ۴: ۲۸ در مورد نیروی بالقوه‌ای صحبت می‌کند که در تخم، یعنی در کلام خدا وجود دارد. کلام خدا بدون بهره‌گیری از کمک‌های انسانی، خود به‌خوبی می‌داند که چه کاری را، کی و چگونه انجام دهد (اشعیا ۵۵: ۱۰-۱۱). کلام خدا بطور مقاومت‌ناپذیر و با حاکمیت مطلق، در قلب انسانها عمل می‌کند (ارمیا ۲۳: ۲۸-۲۹). کلام خدا از انسانی به انسان دیگر، و از ملتی به ملت دیگر منتقل می‌شود (اعمال ۱۹: ۱۰ و ۲۰). کلام خدا بطور فزاینده، قدرت و تأثیر خود را در هر حوزه از زندگی نشان می‌دهد (اول پطرس ۱: ۲۲ تا ۲: ۳). به همین دلیل، مسیحیان همه تلاش خود را به‌عمل می‌آورند تا کلام خدا را موعظه کنند و از شناساندن کلام خدا اطمینان حاصل کنند، و اینکه در صورت امکان، در همه ارکان زندگی از قبیل خانواده، کلیسا، دولت، آموزش و پرورش، کشاورزی، صنعت، تجارت، و ارتباطات جمعی، از آن اطاعت کرده شود.

(S) "در زمان بازگشت مسیح، حصاد، همانا پیروزی نهایی خواهد بود". مرقس ۴: ۲۹ در مورد پیروزی نهایی موسم حصاد در زمان آخرت سخن می‌گوید. پیروزی ملکوت خدا امری محتوم است. حصاد روز به روز نزدیکتر می‌شود. در آن لحظه معین شده در نقشه خدا، ملکوت خدا با تمام جلالش آشکار خواهد گردید. مکاشفه ۱۱: ۱۵ می‌فرماید: "و فرشته‌ای بناوخت که ناگاه صداها را بلند در آسمان واقع شد که می‌گفتند: سلطنت جهان از آن خداوند ما و مسیح او شد و تا ابدالابد حکمرانی خواهد کرد". نقشه و برنامه خدا در رابطه با ملکوت خویش باید اجرا شود و حتماً چنین نیز خواهد شد.

(T) تکلیف برای هفته آینده

- اول) برای یک فرد یا یک گروه این مثل را موعظه کنید، یا تعلیم دهید یا بررسی نمایید. هفته آینده مثلهای "خمیرمایه" و "دانه خردل" را بررسی خواهیم کرد. برای آمادگی، لوقا ۱۳: ۱۸-۲۰ را مطالعه کنید.
- دوم) کتابهای دستورعمل "بروید و ملکوت خدا را موعظه کنید" را ملاحظه کرده و به آدرس اینترنتی www.dota.net مراجعه کنید. این آدرس را به حروف تکرار می‌کنم....
- سوم) هر شب تا چهارشنبه به برنامه "دوره شاگردسازی از رادیو" گوش دهید.